

N:o 77.

Af herr **E. O. V. Wavrinsky** i Stockholm, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående entledigande af militära förtroendeämbetsmän, så snart de finnas icke vara fullt fältdugliga.*

Full fältduglighet hos hvarje aktiv officer är ett utan gensaga eftersträfvansvärdt önskemål. Genom att aflägsna hvar och en, hvars krafter i andligt eller kroppsligt hänseende icke längre räcka till, vinnes, att hären alltid är försedd med dels verkligt användbart aktivt befäl, dels ett antal till förfogande i reserven stående officerare, hvilka — ehuru de icke längre lämpa sig för linjetjänst — dock kunna fylla platser vid depoter och på etapplinier.

Att inom *samtliga* officersgrader tillämpa tvångsafsked på grund af bristande fältduglighet, torde emellertid medföra icke obetydliga kostnader samt är framför allt icke i öfverensstämmelse med gällande grundlag. Jag skjuter sålunda denna tanke å sido för att ägna uppmärksamheten åt blott den *högre militära ledningen*. Framför allt måste denna vara fullt lifskraftig. Regeringsformen har ock genom stadgandet i § 35 gifvit Kungl. Maj:t medel att hålla härens främsta befattningar beklädda med endast fullt fältduglig personal. Enligt nyssnämnda paragraf kunna nämligen de militära förtroendeämbetsmännen — generaler, öfverstar o. s. v. — entledigas, när rikets tjänst det fordrar.

Det är emellertid en från forna förhållanden nedärfd sed, att militära förtroendeämbetsmän utan vidare få kvarstå i aktiv tjänst, äfven sedan de icke längre äro i fält tjänstbara. Detta för vårt land så säregna förhållande anser jag vara så betänkligt, att det påkallar Riksdagens syn-

nerliga uppmärksamhet. En orkeslös högre befälhafvare kan sägas utgöra en verklig fara för fäderneslandet. *Hans aflägsnande ur aktiv tjänst synes mig därför oeftergiftigt.*

Hvad vidkommer afskedandet af de icke fältdugliga förtroendeämbetsmännen, som redan hunnit sin grads pensionsålder, torde denna åtgärd icke föranleda några som helst ekonomiska betänkligheter. I detta hänseendet gäller det sålunda blott häfdandet af en princip, som hvarje omsorgsfull och kraftig regering icke synes kunna underlåta att orubbligt omfatta.

Hvad beträffar de icke fältdugliga militära förtroendeämbetsmän, som ännu ej uppnått sin grads pensionsålder, så bekomma de enligt gällande bestämmelser en viss, lägre pension än den med deras grad eljest förenliga. Den genom deras entledigande förorsakade obetydliga ökningen i antalet pensionärer torde, ekonomiskt sedt, vara af mycket ringa betydelse. Och hvad deras nedsatta pensionsbelopp vidkommer, torde frågan därom ordnas i samband med det utan tvifvel snara afgörandet af spörsmålet om förtidspensionering vid tidigare afgang.

Då sålunda de militära, icke fältdugliga förtroendeämbetsmännens afskiljande från den aktiva tjänsten i viss mån innebär häfdandet af en ny, ehuru i regeringsformen inneliggande, grundsats och äfven, om ock i ringa mån, berör ekonomiska spörsmål, har jag hållit före, att ett uttalande från Riksdagens sida vore synnerligen önskvärdt, icke minst såsom ett stöd för regeringens åtgärder i förenämnd riktning. Jag vågar därför vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t framhålla önskvärdheten däraf, att, när militära förtroendeämbetsmän icke längre finnas vara ur alla synpunkter fullt fältdugliga, dessa omedelbart, jämlikt § 35 regeringsformen, måtte entledigas.

Stockholm den 25 januari 1906.

Edvard Wavrinsky.